

cibus, & veneris utatur (1) propter solam delectationem, & non propter necessitatem sustentandi corporis, vel prolis educandæ. Et hoc rationabiliter: nam delectationes quæ sunt in præmissis actionibus, non sunt fines actionum, sed magis è converso: natura enim ad hoc ordinavit delectationes in istis actibus, ne animalia propter laborem ab istis actibus necessariis naturæ desisterent; quod contingeret, nisi delectatione provocarentur. Est ergo ordo præposterus, & indecens, si operationes propter solas delectationes exerceantur. Nullo igitur modo hoc in resurgentibus erit, quorum vita ordinatissima ponitur.

2. Adhuc. Vita resurgentium (2) ad consequendam perfectam beatitudinem ordinatur. Perfecta autem beatitudo & felicitas hominis non consistit in delectationibus corporalibus; quæ sunt delectationes ciborum, & venerorum, ut in III. Lib. cap. xxvii. ostensum est. Non igitur oportet ponere in vita resurgentium huiusmodi delectationes esse.

3. Amplius. Actus virtutum ordinantur ad beatitudinem sicut ad finem. Si igitur in statu futuræ beatitudinis essent delectationes ciborum, & venerorum quasi ad beatitudinem pertinentes, sequeretur quod in intentione eorum qui virtuosa agunt, essent aliquæ delectationes prædictæ; quod rationem temperantiæ excludit: est enim contra temperantiæ rationem ut aliquis à delectationibus nunc absteineat ut postmodum eis frui magis possit. Redderetur igitur omnis castitas impudica, & omnis abstinentia gulosa. Si vero prædictæ delectationes erunt, non tamen quasi ad beatitudinem pertinentes, ut oporteat eas esse intentas ab his qui virtuosa agunt; hoc esse non potest: quia omne quod est, vel est propter alterum, vel propter se ipsum. Prædictæ autem delectationes non erunt propter alterum: non enim erunt propter actiones ordinatas ad finem naturæ, ut jam ostensum est. Relinquitur igitur quod erunt propter se ipsas. Omne autem quod est huiusmodi, vel est beatitudo, vel pars beatitudinis. Oportet igitur, si delectationes prædictæ in vita resurgentium erunt, quod ad beatitudinem eorum pertineant; quod esse non potest, ut ostensum est. Nullo igitur modo huiusmodi delectationes erunt in futura vita.

4. Præterea. Ridiculum videretur delectationes quærere corporales, in quibus nobiscum animalia bruta communicant, ubi expectantur delectationes altissimæ, in quibus cum Angelis communicamus, quæ erunt in Dei visione, quæ nobis, & Angelis erit communis, ut III. Lib. cap. lvi. ostensum est. Nisi forte quis dicere velit, beatitudinem Angelorum esse imperfectam, quia desunt eis delectationes brutorum: quod est omnino absurdum.

Hinc est quod Dominus dicit Matth. xxii. 30. quod in resurrectione neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei.

Per hoc autem excluditur error Judæorum, & Sacerdotum, qui ponunt quod in resurrectione homines cibus, & veneris utentur, sicut & nunc. Quos etiam quidam Christiani hæretici sunt secuti, qui ponentes regnum Christi futurum in terris terrenum per mille annos, in ipso spatio temporis dicunt, eos qui tunc resurrexerint, immoderatissime carnalibus epulis vacaturos, in quibus sit cibus tantus, aut potus, ut non solum nullam modestiam teneant, sed modum quoque ipsius credulitatis excedant. Nullo

(1) Ita exemplum anno 1589. Venetiis editum apud hæredem Hieronymi Scoti. Al. veneris utatur propter necessitatem &c. intermediis omissis. (2) Al. ad conservandam. (3) Vulgata: Ex omni ligno paradysi comedet.

autem modo ista possunt nisi à carnalibus credi. Hi autem qui spirituales sunt, istos ista credentes Chilianas appellant græco vocabulo, quod verbum è verbo exprimentes, nos possumus Millenarios nuncupare, ut Augustinus dicit XX. de civitate Dei.

Sunt autem quædam quæ hæc opinioni suffragari videntur. Et primo quidem quia Adam ante peccatum vitam habuit immortalem; & tamen cibus, & veneris uti potuit in illo statu, quum ante peccatum illi sit dictum Gen. 1. 28. Crescite, & multiplicamini: & iterum ibid. 11. 16. De omni ligno (3) quod est in paradiso, comedet.

Deinde ipse Christus post resurrectionem legitur comedisse, & bibisse: dicitur enim Luc. ult. 43. quod quum manducasset coram discipulis, sumens reliquias dedit eis: & Actuum x. 40. dicit Petrus: Hunc, scilicet Jesum, Deus suscitavit tertia die, & dedit eum manifestum fieri, non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo; nobis, qui manducavimus, & bibimus cum illo postquam resurrexit à mortuis.

Sunt etiam quædam auctoritates quæ ciborum usum in huiusmodi statu hominibus repromittere videntur. Dicitur enim Isa. xxv. 6. Faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium medullarum, vindemiarum desecatarum: & quod intelligatur quantum ad statum resurgentium, patet ex hoc quod postea subditur: Præcipitabit mortem in sempiternum, & auferet Dominus Deus omnem lacrymam ab omni facie. Dicitur etiam Isa. lxxv. 13. Ecce servi mei comedent, & vos esurietis; ecce servi mei bibent, & vos sitiatis: & quod hoc referendum sit ad statum futuræ vitæ, patet ex eo quod postea subditur: Ecce ego creabo caelum novum, & terram novam &c. Dominus etiam dicit Matth. xxvi. 29. Non bibam amodo de hoc genere vitis usque in diem illum, quum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei: & Lucæ xxii. 29. dicit: Ego dispono vobis, sicut disposui michi Patrem meum regnum, ut edatis, & bibatis super mensam meam in regno meo: & Apoc. etiam xxii. 2. dicitur, quod ex utraque parte fluminis, quod erit in civitate beatorum, erit lignum vitæ, afferens fructus duodecim: & xx. 4. dicitur: Vidi . . . animas decollatorum propter testamentum Jesu, & vixerunt, & regnaverunt cum Christo mille annis: ceteri mortuorum non vixerunt donec consummarentur mille anni. Ex quibus omnibus prædictorum hæreticorum opinio confirmari videntur. Hæc autem non difficile est solvere.

Quod enim primo objicitur de Adam, efficaciam non habet. Adam enim perfectionem quamdam habuit personalem, nondum tamen erat natura humana totaliter perfecta, nondum multiplicato humano genere. Institutus ergo fuit Adam in tali perfectione quæ competeat principio totius humani generis; & ideo oportuit quod generaret ad multiplicationem humani generis, & per consequens quod cibus uteretur. Sed perfectio resurgentium erit, natura humana totaliter ad suam perfectionem perveniente, numero electorum jam completo; & ideo generatio locum non habebit, nec alimenti usus: propter quod & alia erit immortalitas, & incorruptio resurgentium; & alia quæ fuit in Adam. Resurgentes enim sic immortales erunt, & incorruptibiles, ut mori non possint, nec ex eorum corporibus aliquid resolvit; Adam autem sic fuit immortalis, ut posset non mori, si non peccaret, & posset mori, si peccaret; &

ejus

ejus immortalitas sic conservari poterat, non quod nihil resolveretur ab ejus corpore, sed ut contra resolutionem humiditatis naturalis ei subveniri posset per ciborum assumptionem, ne ad corruptionem corpus ejus perveniret.

De Christo autem dicendum est, quod post resurrectionem comedit, non propter necessitatem, sed ad demonstrandam suæ resurrectionis veritatem: unde cibus ille non fuit conversus in carnem; sed resolutus in præjacentem materiam. Hæc autem causa comedendi non erit in resurrectione communi.

Auctoritates vero, quæ ciborum usum post resurrectionem repromittere videntur, spiritualiter intelligendæ sunt. Proponit enim nobis divina Scriptura intelligibilia sub similitudine sensibilium, ut animus noster ex his quæ novit, discat incognita amare: & secundum hunc modum delectatio quæ est in contemplatione sapientiæ, & assumptio veritatis intelligibilis in intellectum nostrum, per usum ciborum in sacra Scriptura consuevit designari, secundum illud Prov. ix. 2. quod de Sapientia dicitur: Misit vinum, & proposuit mensam suam. . . & insipientibus locuta est: Venite, comedite panem meum, & bibite vinum quod miscui vobis; & Eccli. xv. 3. dicitur: Cibabit illum Dominus pane vitæ, & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potabit illum. De ipsa etiam Sapientia dicitur Prov. i. 11. 18. Lignum vitæ est his qui apprehenderit eam: & qui tenuerit eam, beatus. Non igitur prædictæ auctoritates cogunt dicere, quod resurgentes cibus utantur.

Hoc tamen quod propositum est de verbis Domini, quæ habentur Matth. xxvi. potest & aliter intelligi, ut referatur ad hoc quod ipse cum discipulis post resurrectionem comedit, & bibit novum quidem vinum, id est novo modo, scilicet non propter necessitatem, sed propter resurrectionis demonstrationem; & dicit, in regno Patris mei, quia in resurrectione Christi regnum immortalitatis demonstrari inceperit.

Quod vero in Apocalypsi dicitur de mille annis, & prima resurrectione Martyrum, intelligendum est quod prima resurrectio est animarum, prout à peccatis resurgunt, secundum illud Apostoli Ephes. v. 14. Exurge à mortuis, & illuminabit te Christus. Per mille autem annos intelligitur totum tempus Ecclesiæ, in quo Martyres regnant cum Christo, & alii Sancti, tam in presenti Ecclesia, quæ regnum Dei dicitur, quam etiam in cælesti patria quantum ad animas: millenarius enim numerus perfectionem significat, quia est numerus cubicus, id est, figura solida; & radix ejus est denarius, qui solet etiam perfectionem signare. Sic ergo manifestum fit quod resurgentes non vacabunt cibus, & potibus, neque veneris actibus.

Ex quo ultimo haberi potest, quod omnes occupationes activæ vitæ cessabunt, quæ ordinari videntur ad usum ciborum, & venerorum, & ad alia quæ sunt necessaria corruptibili vitæ. Sola ergo occupatio contemplativa vitæ in resurgentibus remanebit: propter quod Lucæ x. 43. dicitur de Maria contemplante, quod optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Inde est etiam quod dicitur Job cap. vi. 9. Qui descenderit ad inferos, non ascendet, nec revertetur ultra in domum suam, neque cognoscat eum amplius locus ejus: in quibus verbis talem resurrectionem Job negat, qualem quidam posuerunt, dicentes, quod post resurrectionem homo redibit ad simi-

les occupationes quas nunc habet, ut scilicet ædificet domos, & alia huiusmodi exerceat officia.

les occupationes quas nunc habet, ut scilicet ædificet domos, & alia huiusmodi exerceat officia.

Quod corpora resurgentia erunt ejusdem naturæ sicut prius.

Ocasione autem præmissorum quidam circa conditiones resurgentium erraverunt. Quia enim corpus ex contrariis compositum videtur ex necessitate corrumpi, fuerunt aliqui qui dixerunt homines resurgentes huiusmodi corpora ex contrariis composita non habere: quorum aliqui posuerunt, corpora nostra non in natura corporali resurgere, sed transmutari in spiritum; mori ex eo quod Apostolus dicit I. Corint. xv. 44. Seminatur corpus animale, surget spirituale. Alii vero ex eodem verbo sunt moti, ut dicerent, quod corpora nostra in resurrectione erunt subtilia, & aeris, & ventis similia. Nam & spiritus aer dicitur, ut sic spiritualia aerea intelligantur. Alii vero dixerunt, quod in resurrectione animæ resument corpora non quidem terrena, sed cælestia; occasione non accipientes ex eo quod Apostolus dicit I. Cor. xv. 40. de resurrectione loquens: Sunt corpora cælestia, & corpora terrena. Quibus omnibus suffragari videtur quod Apostolus ibid. 50. dicit, quod caro, & sanguis regnum Dei (1) non possidebunt. Et sic videtur quod corpora resurgentium non habebunt carnem, & sanguinem, & per consequens nec aliquos humores. Sed hæc opinio error manifeste apparet.

Nostra enim resurrectio conformis erit resurrectioni Christi, secundum illud Apostoli Philipp. ii. 21. Resurget corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ. Christus autem post resurrectionem habuit corpus palpabile, ex carnibus, & ossibus consistens; quia, ut dicitur Luc. ult. 39. post resurrectionem discipulis dixit: Palpate, & videte quia spiritus carnis, & ossa non habet, sicut me videtis habere. Ergo & alii homines resurgentes corpora palpabilia habebunt ex carnibus, & ossibus composita.

Adhuc. Anima unitur corpori sicut forma materiæ. Omnis autem forma habet determinatam materiam: oportet enim esse proportionem actus, & potentiæ. Cum igitur anima sit eadem secundum speciem, videtur quod habeat eandem materiam secundum speciem. Erit ergo idem corpus secundum speciem post resurrectionem, & ante; & sic oportet quod sit consistens ex carnibus, & ossibus, & aliis huiusmodi partibus.

Amplius. Cum in diffinitione rerum naturalium, quæ significat essentiam speciei, ponatur materia, necessarium est quod variata materia secundum speciem, varietur species rei naturalis. Homo autem res naturalis est. Si igitur post resurrectionem non habebit corpus consistens ex carnibus, & ossibus, & huiusmodi partibus, sicut nunc habet, non erit qui resurget, ejusdem speciei; sed diceret homo tantum æquivocè.

Item. Magis distat ab anima unius hominis, corpus alterius speciei quam corpus humanum alterius hominis. Sed anima non potest iterato uniri corpori alterius hominis, ut in secundo Lib. c. lxxxiii. ostensum est. Multo igitur minus poterit in resurrectione uniri corpori alterius speciei.

Præterea. Ad hoc quod homo idem numero

(1) V ulgata possidere non possunt.

resurgat, necessarium est quod partes ejus essentialis sint eadem numero. Si igitur corpus hominis resurgens non erit ex his carnibus, & his ossibus ex quibus nunc componitur, non erit homo resurgens idem numero.

Has autem omnes falsas opiniones manifestissime Job excludit dicens cap. xix. 26. *Rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum: (1) quem visurus sum ego ipse, & non alius.*

Habent autem & singulae praedictarum opinionum propria inconvenientia. Ponere enim corpus transire in spiritum, est omnino impossibile. Non enim transeunt invicem, nisi quae in materia communicant. Spiritualium autem, & corporalium non potest esse communicatio in materia, cum substantiae spirituales sint omnino immateriales, ut in II. Libro cap. XLIX. & L. ostensum est. Impossibile est igitur quod corpus humanum transeat in substantiam spiritua-lem.

Item. Si transeat in substantiam spiritua-lem corpus humanum, aut transibit in ipsam spiritua-lem substantiam quae est anima, aut in aliquam aliam. Si in ipsam, tunc post resurrectionem non esset in homine nisi anima, sicut & ante resurrectionem. Non igitur immutaretur conditio hominis per resurrectionem. Si autem transibit in aliam substantiam spiritua-lem, sequetur quod ex duabus substantiis spiritualibus efficietur aliquid unum in natura; quod est omnino impossibile, quia quaelibet substantia spiritua-lem est per se subsistens.

Similiter etiam impossibile est quod corpus hominis resurgens sit quasi aereum, & ventis simile. Oportet enim corpus hominis, & cujuslibet animalis habere determinatam figuram in toto, & in partibus. Corpus autem habens determinatam figuram, oportet quod sit in se terminabile, quia figura est quae terminat, vel terminis comprehenditur; aer autem non est in se terminabilis, sed solum termino alieno terminatur. Non est ergo possibile quod corpus hominis resurgens sit aereum, vel ventis simile.

Præterea. Corpus hominis resurgens oportet esse tactivum, quia sine tactu nullum est animal: oportet autem ut resurgens sit animal, si sit homo. Corpus autem aereum non potest esse tactivum, sicut nec aliquid corpus simplex, quum oporteat corpus per quod fit tactus, esse medium inter qualitates tangibiles, ut sit quodammodo in potentia ad eas, ut Philosophus probat in II. Libro de Anima text. comment. cxi. & infra. Impossibile est igitur quod corpus hominis resurgens sit aereum, & simile ventis.

Ex quo etiam apparet quod non poterit esse corpus caeleste. Oportet enim corpus hominis, & cujuslibet animalis esse susceptivum tangibilium qualitatum, ut jam dictum est. Hoc autem corpori caelesti non potest convenire, quia non est neque calidum, neque frigidum, neque humidum, neque siccum; neque aliquid hujusmodi vel actu, vel potentia, ut probatur in I. de cael. text. comm. xv. Corpus igitur hominis resurgens non erit corpus caeleste.

Adhuc. Corpora caelestia sunt incorruptibilia, & ita transmutari non possunt à sua naturali dispositione. Naturaliter autem eis debetur figura sphaerica, ut probatur in II. de cael. & mundo text. comm. 11. Non est igitur possibile quod accipiant figuram quae naturaliter humano corpori debetur. Impossi-

(1) Vulgata addit *meum*.

bile est igitur quod corpora resurgentium sint de natura caelestium corporum.

CAPUT LXXXV.

Quod corpora resurgentium erunt alterius dispositionis quam ante.

Quamvis autem corpora resurgentium sint futura ejusdem speciei cujus nunc sunt corpora nostra, tamen aliam dispositionem habebunt.

Et primo quidem quantum ad hoc quod omnia resurgentium corpora tam bonorum, quam malorum, incorruptibilia erunt: cujus quidem ratio triplex est.

Una quidem sumitur ex fine resurrectionis. Ad hoc enim resurgunt tam boni, quam mali, ut etiam in propriis corporibus praemium consequantur, vel poenam pro his quae gesserunt dum vixerunt in corpore. Praemium autem bonorum, quod est felicitas, erit perpetuum: similiter etiam peccato mortali debetur poena perpetua: quorum utrumque patet ex his quae in tertio Libro cap. cxliv. determinata sunt. Oportet igitur quod utrumque corpus incorruptibile recipiatur.

Alia ratio potest sumi à causa formali resurgentium, quae est anima. Dictum est enim supra cap. lxxxix. quod ne anima in perpetuum remaneat à corpore separata, iterato per resurrectionem corpus resumet. Quia igitur in hoc perfectione animae providetur quod corpus recipiat, conveniens erit ut corpus, secundum quod competit animae, disponatur. Est autem anima incorruptibilis: unde & corpus ei incorruptibile reddetur.

Tertia vero ratio sumi potest ex causa activa resurrectionis. Deus enim, qui corpora jam corrupta reparabit ad vitam, multo fortius hoc corporibus praestare poterit, ut recuperata vita in eis perpetuo conservetur. In cuius rei exemplum etiam corpora corruptibilia, cum voluit, à corruptione servavit illaesa, sicut corpora trium puerorum in fornace.

Sic igitur intelligenda est incorruptibilitas futuri status, quia hoc corpus quod nunc corruptibile est, incorruptibile divina virtute reddetur, ita quod anima in ipsum perfecte dominabitur quantum ad hoc quod ipsum vivificet; nec talis communicatio vitae à quocumque alio poterit impedi: unde & Apostolus dicit I. Corinth. xv. 53. *Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem.* Non igitur per hoc homo resurgens immortalis erit, quod aliud corpus incorruptibile resumat, ut praedictae opiniones posuerunt; sed quia hoc ipsum quod nunc est corruptibile, incorruptibile fiet. Sic igitur intelligendum est quod Apostolus dicit: *Caro, & sanguis regnum Dei non possidebunt, quod in statu resurgentium corruptio tollitur carnis, & sanguinis, substantia tamen carnis, & sanguinis remanente: unde subjungit: neque corruptio incorruptelam possidebit.*

CA-

CAPUT LXXXVI.

De qualitate corporum glorificatorum.

IV. Sent. dist. XLIV. quæst. 11.

Quamvis autem merito Christi, defectus naturae in resurrectione tollatur ab omnibus communiter tam bonis, quam malis; remanebit tamen differentia inter bonos & malos quantum ad ea quae personaliter utrisque conveniunt. Est autem de ratione naturae quod anima humana sit corporis forma, ipsum vivificans, & in esse conservans; sed ex personalibus actibus meretur anima in gloriam divinae visionis elevari, vel ab ordine hujusmodi gloriae propter culpam excludi. Disponetur igitur corpus communiter omnium secundum concordantiam animae, ut scilicet forma incorruptibilis esse incorruptibile corpori tribuat, contrariorum compositione non obstante, eo quod materia corporis humani, divina virtute, animae humanae quantum ad hoc, subjicietur omnino. Sed ex claritate, & virtute animae ad divinam visionem elevatae corpus sibi unitum aliquid amplius consequetur: erit enim totaliter subjectum animae; divina virtute hoc faciente, non solum quantum ad esse, sed etiam quantum ad actiones, & passiones, & motus, & corporeas qualitates. Sicut igitur anima divina visione fruens, quadam spiritali claritate replebitur, ita per quamdam redundantiam ex anima in corpus, ipsum corpus suo modo claritatis gloria induetur: unde dicit Apostolus I. Cor. xv. 43. *Seminatur corpus in ignobilitate, surget in gloria: quia corpus nostrum nunc est opacum, tunc autem erit clarum, secundum illud Matth. xlii. 43. Fulgebunt justi sicut Sol in regno (1) Patris mei.*

Anima etiam quae divina visione fruatur, ultimo fini conjuncta, in omnibus experietur suum desiderium adimpletum: & quia ex desiderio animae movetur corpus, consequens erit quod corpus omnino spiritui ad motum obediet: unde corpora resurgentium beatorum futura erunt agilia: & hoc est quod Apostolus dicit ibidem: *Seminatur in infirmitate, surget in virtute.* Infirmitatem enim experietur in corpore, quia invalidum invenitur ad satisfaciendum desiderio animae in motibus, & actionibus, quas anima imperat: quae infirmitas totaliter tunc tollitur virtute redundante in corpus ex anima Deo conjuncta: propter quod etiam Sapient. 111. 7. dicitur de justis, quod *tamquam scintilla in arundine discurrem*: non quod motus sit in eis propter necessitatem, quum nullo indigeant qui Deum habent, sed ad virtutis demonstrationem.

Sicut autem anima Deo fruens habebit desiderium adimpletum quantum ad omni boni adeptionem, ita etiam ejus desiderium impletum erit quantum ad remotionem omni mali: quia cum summo bono locum non habet aliquid malum. Et corpus igitur perfectum per animam proportionaliter animae immune erit ab omni malo & quantum ad actum, & quantum ad potentiam. Quantum ad actum quidem, quia nulla in eis erit corruptio, nulla deformitas, nullus defectus; quantum ad potentiam vero, quia non poterunt aliquid pati quod eis sit molestum, & propter hoc impassibilia erunt; quae tamen impassibilitas non excludit ab eis passionem quae est de ratione sensus: utentur enim sensibus ad delectationem secundum

(1) Vulgata *Patris eorum*. (2) *Al. natura*. (3) *Vulgata ut impleret.*

illa quae statui incorruptionis non repugnant. Ad hanc igitur eorum impassibilitatem ostendam Apostolus dicit: *Seminatur in corruptione, surget in incorruptione.*

Rursus. Anima Deo fruens, ipsi perfectissime adhærebit, & ejus bonitatem participabit in summo secundum modum suum. Sic igitur & corpus perfecte subdetur animae, & ejus proprietates participabit quantum possibile est in perspicuitate sensuum, in ordinatione corporei appetitus, & in omnimoda perfectione naturae. Tanto enim aliquid perfectius est in natura, quanto ejus (2) materia perfectius subditur formae: & propter hoc dicit Apostolus: *Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale.* Spirituale quidem corpus resurgens erit, non quia sit spiritus, ut quidam male intellexerunt, sive per spiritum intelligatur spiritalis substantia, sive aer, aut ventus; sed quia erit omnino subjectum spiritui; sicut & nunc dicitur corpus animale, non quia sit animal, sed quia animalibus passionibus subjacet, & alimonia indiget.

Patet igitur ex praedictis quod sicut anima hominis elevabitur ad gloriam spirituum caelestium, ut Deum per essentiam videat, sicut in tertio Lib. cap. li. est ostensum; ita ejus corpus sublimabitur ad proprietates caelestium corporum, in quantum erit clarum, impassibile, absque difficultate, & labore mobile, & perfectissime sua forma perfectum: & sic propter hoc Apostolus dicit, resurgentium corpora esse caelestia, non quantum ad naturam, sed quantum ad gloriam. Unde cum dixisset, quod sunt corpora caelestia, & sunt terrestria corpora, subjungit, quod alia est caelestium gloria, alia terrestrium. Sicut autem gloria, in quam humana anima sublevarur, excedit naturalem virtutem caelestium spirituum, ut in III. Lib. cap. lxi. ostensum est; ita gloria resurgentium corporum excedit naturalem perfectionem caelestium corporum, ut sit major claritas, impassibilitas firmior, agilitas, & dignitas naturae perfectior.

CAPUT LXXXVII.

De loco corporum glorificatorum.

Quia vero locus debet proportionari locato, consequens est quod cum corpora resurgentium proprietatem caelestium corporum consequantur, etiam in caelis locum habeant, vel magis super omnes caelos, ut simul cum Christo sint, cujus virtute ad hanc gloriam perducentur: de quo dicit Apostolus ad Ephes. iv. 10. *Qui ascendit super omnes caelos (3) ut adimplet omnia.*

Privolum autem videtur contra hanc divinam promissionem ex naturali elementorum positione argumentari, quasi impossibile sit corpus hominis, cum sit terrenum, & secundum suam naturam infimum locum habens, supra elementa levata elevari. Manifestum est enim quod ex virtute animae est quod corpus ab anima perfectum, elementorum inclinationes non sequatur. Ipsa enim anima sua virtute etiam continet corpus quamdiu vivimus, ne ex contrarietate elementorum dissolvatur; & virtute etiam animae motiva corpus in altum elevatur, & tanto amplius, quanto virtus motiva fortior fuerit. Manifestum est autem quod tunc anima perfectae virtutis erit quando Deo per visionem conjungeretur. Non igitur debet grave videri, si tunc virtute animae corpus & ab omni